

Gausdal Historielag

Årsmelding for 2017

Årsmøte for driftsåret 2016 ble arrangert i Østre Gausdal Prestegard søndag 12.mars 2017, med 25 frammøtte medlemmer.

Ola Fyksten var møteleder og Svein Fyksten referent.

Sofie Ågot Aulstad la fram regnskapet som viste et overskudd på Kr 66 255,29.

Årsmelding og regnskap godkjent, med merknad om at revisorberetning bør legges ved regnskapet.

Etter årsmøtet:

"Liv og levnet i Gausdal i gamle dager " var tittelen på Nils Nygårds kåseri etter årsmøtet den 12.mars. Han tok for seg historien til Spelemansdorthea, Dorthea Kristoffersen, og hennes slekt.

Styret for 2017 har etter valget hatt denne sammensetning:

Ola Fyksten, leder, valgt for ett år

Arne Halvorsen, nestleder. På valg i 2018

Sofie Ågot Aulstad, kasserer. På valg 2018

Svein Fyksten, sekretær. På valg i 2019

Ivar Wold, styremedlem. På valg i 2020

Kari Bjerke Batt-Rawden, styremedlem. På valg i 2020

Liv Bruvang, styremedlem. På valg i 2019

Varamedlemmer: (Velges hvert år)

1. Ivar Lauritsen
2. Håkon Kråbøl
3. Olav Bergum

Valgkomité:

Johannes Nordgården (2018)

Astrid Hagen, (2019)

Vegard Homb (2020)

Revisorer: Velges hvert år

Kristian Nergården, Harald Petter Kvisberg

Styrehonorar: Uendret

Leder 7000 kr

Kasserer 3000 kr

Sekretær 3000 kr

Salgsansvarlig 3000kr

Styremedlem 1500kr

EDB-ansvarlig 3000 kr

(leder-og styrehonorar fastsettes av årsmøtet, utvalg av styret)

Utvalgene i 2017 har vært:

Ulsrudutvalget med leder Birgit Kraabøl. Ulsrudutvalget oppnevner medlemmer i utvalget og underutvalg.

Byggekomite i Ulsrud, leder Kjell Håkon Reistad

Fotoregistrering med Tor Korsvold som leder

Kilderegistreringsutvalg ledes av Tor Kristian Nordvang

Arkiv ledes av Kjell Håkon Reistad.

Skolemuseumsutvalg med Torgunn Holm Maurset som leder

Boknemnd, Gausdalsminner, ledes av Kjell Solberg

Temahefter, styret ved Arne Halvorsen

Garder og slekter i Vestre Gausdal ledes av Arne Halvorsen

Småbrukerlagshistorie, bokprosjekt, ledes av Per Audun Øvstehage

Slekt og fotomøter. Gunnar Rundtom og Tor Korsvoll leder møtene.

Bibliotek, Ivar B Blekastad

Turutvalg v/styret

Markdag v/styret

Arrangement/ styret

Dataansvarlig. Tor Kristian Nordvang

Lokalhistorie i skolesekken, Ivar Lauritsen, Arne Halvorsen, Kari

Batt-Rawden, Ola Fyksen

Styret har hatt 8 styremøter og behandlet ca 40 saker. Junimøtet var i Ulsrud, de andre i prestgarden.

Medlemstallet for 2017 er 380.

Organisasjon

Styret består av leder som velges hvert år.

6 styremedlemmer som velges for 3 år, med to på valg hvert år.

3 vararepresentanter til styret er på valg hvert år.

Styret konstituerer seg selv med nestleder, sekretær, kasserer, styremedlemmer og salgsansvarlig.

Valgkomité på 3 personer velges for tre år, med en på valg hvert år.

To revisorer velges for et år av gangen

Utvalg oppnevnes av styret og rapportere til styret.

Gausdal Historielag er medlem av Gudbrandsdal Historielag, Gudbrandsdal Slettshistorielag og Landslaget for lokalhistorie.

Gudbrandsdal Historielag er bindeledd for lokale historielag og arrangerer fellestiltak. Laget er nært knyttet til Dølaringen Boklag, som utgir Årbok for Gudbrandsdalen. Gudbrandsdal Slettshistorielag skal legge til rette for samarbeid mellom slektsgranskere utover kommunegrensene.

Hjemmesiden www.gausdalahistorielag.no, er en tjeneste fra Østfold Internett, mekke.no

Gausdal Historielag er på Facebook og Instagram

«Tilskuddsportalen» er en nett-tjeneste med linker til forskjellige tilskuddsordninger som lag og foreninger kan søke om tilskudd fra.

Boklager er på Fjerdum og fungerer bra.

Stiftelsen Reidevoll:

Stifterne av Stiftelsen Reidevoll er Gausdal Historielag, sognerådet i Østre Gausdal og menighetsrådet i Follebu. Slik er historielaget del av representantskapet i Stiftelsen Reidevoll, og del av valgkomité for Reidevolls styre. Lederene fra fra hver av stifterne er valgkomite til årsmøtet i Reidevoll. I 2017 var Ola Fyksen, Mari Skavnes og Birgit Grimstad valgkomite.

Styret i Stiftelsen Reidevoll består av leder Reidar Holen, Liv Fyksen, Elisabeth Heen Johnsgard, Jan Toft og Torgunn Holm Maurset (historielagets medlem i styre).

Varamedlemmer er Øyvind Selnes, Gunnar Rundtom, Odd Ivar Brathovde, Jan Johansen og Eva Aamodt

Ola Fyksen har deltatt i årsmøtet i Stiftelsen Reidevoll, og er med i valgkomiteen, som har hatt ett møte.

2017 Hendelser

6.februar ble det arrangert møte om bruk av DNA analyser i jakt på slekta. Randi Elisabeth Hagen holdt et interessant foredrag om emnet til 15 frammøtte. Møtet ble dekket i GD.

Gausdal Tidende 30. årgang er distribuert til alle husstander i Gausdal i februar måned. Tidsskriftet gir en kort informasjon om virksomheten for året som har gått, i tillegg til noe småartikler og aktuell informasjon om laget.

Medlemsvervingen skjer med adressert varslings i posten, og på e-post til de vi har e-postadresser til.

Purring på medlemskontingent ble sendt ut i juni og oktober.

Mars Årsmøte

April : Gausdal Kommune orienteringsmøte med frivillige lag og foreninger på Gausdal Arena. Arne Halvorsen deltok.

Mai: Ola Fyksen deltok i årsmøte for Landslaget for lokalhistorie på Gjøvik 5.-7.mai.

Juni Ola Fyksen og Svein Fyksen deltok i møte om «Lokalhistorie i skolesekken» Norsk Vegmuseum. (1.juni)

Juli/ August Ulsrudsøndager 2.7,(med Nina og Ola Fjeldet,) 16.7, 23.7. og 6.8, med Kristian Volden utsilling (kunstmaler) og samarbeid med Gausdal Husflidslag. 2.juli 30.7 var det «Høymesse» med Kristin Vindsetmo i Ulsrud.

20.8 Markvandring i Gammellia. Historielaget, ved Arne Halvorsen og Svein Fyksen, har i samarbeid med Turløypekomiteen vært med å rydda den gamle vegen fra Haug til Forsetsetra, og var medarrangører i markvandringen som samlet ca 80 deltagere. Limhuset, som ligger langs vegen, er historielagets ansvar. Huset trenger litt vedlikehold.

26.8 Svatsumsdagene. Boksalg ved Ola Fyksen og Liv Bruvang

26.8 Besøk av Furnes/ Veldre Historielag med omvisning i Ulsrud og med omvisning og mat i prestgarden. Birgit Kraabøl og Anne Lise Finsrud var gaider.

September Deltok på Gausdalsdagen den 2.september med lansering for Gausdalsminner nr 17. Arne Halvorsen, Sofie Ågot Aulstad, Svein Fyksen,, Ola Fyksen

November 19 Tore Pryser som holdt foredrag om lensmannsdynastia i sørdalen først på 1800-tallet og tilknytningen til enkelte slekter i Gausdal 19. Geir Beitrusten introduserte den siste Årbok for Gudbrandsdalen 2017. Musikals innslag av Gausdal Spekmannslag. Ca 35 deltagere.

Desember 9.og 10. Desember; boksalg på julemessa på Aulestad. Linda Steewart deltok på vår stand, solgte og signerte boken «Amerikabrev». Boken solgte bra. Våre bøker solgte dårligere
På grunn av kostnad og dårlig plassering, kommer vi antagelig ikke til å delta neste år.

13.desember var Kari Bjerke Batt-Rawden vår representant ved lansering av boken «Sang og dans i det unge Norge». Nasjonalbiblioteket i Oslo.

Andre styresaker: Kr 5000,- bevilget til boken «Sang og dans i det unge Norge».

Kr 10000,- bevilget til Nina Fjeldet for å gi ut en Cd og spelmannshefte med folkemusikk fra Gausdal.

Kjøp av ny kopimaskin.

Fotoregistrering i registreringsprogrammet Primus vedtatt.

Søkt om tilskudd på 600 000,- til transkribering av kilder. Fikk avslag.

Videreformidlet og svart på mange henvendelser om slekt, steder, og hendelser. Hjelp med opplysninger og korrektur til boka Amerikabrev. Mange har fått hjelp og takket.

Boksalg:

688 GM17

111 Øvrige GM

7 Temahefter

4 Skoler i Gausdal

2 Aanrud

8 Slegter og Gaarder

67 Engjomkretsen

Har registrert 56 bestillinger på nett.

Gaver:

Gave mottatt etter Solveig Rustens bortgang

Gave mottatt etter Karen Jenny Haavens bortgang

Takk for gavene er overbrakt.

Utvalgene:

Lokalhistorie i skolesekken

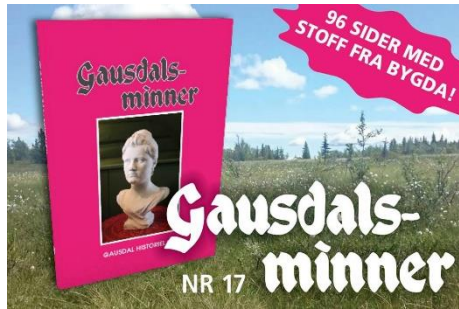
Et utvalg fra styret med Arne Halvorsen, Ivar Lauritsen, Kari Batt-Rawden og Ola Fykken har arbeidet med saken og har fått tilsagn om kr 25 000,- fra Landslaget for lokalhistorie til prosjektet for å utarbeide opplegg med lokalhistorie for skoler. Kontakt med Randsfjordmuseene, Vegmuseet, og Gausdal ungdomsskole.

Slekt og fotomøter:

Første mandagen i måneden, unntatt i juli og august, er det slekt og fotomøte i prestegarden. Deltagerantallet 8-10 personer hver gang.

Ansvarlige for møtene er Gunnar Rundtom og Tor Korsvold.

Boknemnda, årsmelding

Siste året har boknemnda bestått av Kjell Solberg (leder), Kirsten Bråthen, Britt Grimstad og Gustav Klaape.

I vårhalvåret arbeidet vi med finpuss av "Gausdalsminner 17", og rakk å få den klar før ferien. Etter ferien hadde vi et møte der vi evaluerte året som snart var gått. Vi mener fortsatt at Historielaget har et større potensiale når det gjelder markedsføring og salg, spesielt i

forhold til samarbeid med andre lag og foreninger i bygda.

I løpet av året er det kommet inn mange interessante tips og innspill fra folk, og det finner vi svært nyttig med tanke på innhold i framtidige "Gausdalsminner". Vi har også hatt gleden av mange nye bidragsytere, og spesielt gledelig var det å få med Oddmund Mikkelsen som illustratør. På tampen av året fikk vi stor plass i "Bygdakalender'n" fra IGTmed innspill fra "Gausdalsminner" i alle årets måneder, og som vi mener er god og gratis reklame for lagets lokalhistoriske bøker.

Kilderegistreringsutvalg

Kilderegistreringsutvalget har fått registret flere oversatte kirkebøker på Digitalarkivet. Disse er tilgjengelig for alle på nettstedet.

<http://digitalarkivet.arkivverket.no/digitalpensjonatet>

Det blir fortløpende sendt inn nye bøker.

Utvalget består av Tor Kristian Nordvang (leder) Arnfrid Rundtom, Gunnar Rundtom, Jørgen Moen og Nils Nygård.

Utvalget har møte hver torsdag og har holdt på i 9 år.

«Krabølsboka» for Vestre Gausdal

Det nærmer seg slutten på et langvarig arbeid. Forsetgrenda og Svatsum er klar, men det gjenstår litt om Bødal og Olstadgrenda. Dette er også snart klart, så i løpet av våren skal manus være klart. Dessverre mangler en del for Auggedal. Vi har klart å få med en del i løpet av året som har gått, men det er fortsatt mange «hull». Vi håper at boka skal kunne være ferdig i løpet av høsten 2018. Arne Halvorsen, Magne Bårdslie og Gudbrand Myklebø.

Temahefte

I 1868 forlot skipet "Hannah Parr" Christiania. Destinasjonen var Quebec. 400 nordmenn, mange fra Gausdal, skulle søke lykken over dammen, men det ble en stri reise. I Atlanterhavet møtte de på en voldsom storm som blant annet feide hele byssa på havet.

I 2018 er det 150 år siden denne dramatiske hendelsen og Arne Halvorsen har skrevet en bok om hendelsen som vil bli gitt ut som temahefte i 2018.

Fotoregistrering

Aktiviteten i fotogruppa har i 2017 fortsatt som før, men har av forskjellig

årsaker vært litt lavere enn de siste årene. Likevel har innlån av bilder resultert i en økning på 96 bilder i arkivet. I tillegg har tre personer gitt et større antall bilder til Historielaget. Disse er lagret i arkivet, men ikke skannet og behandlet som de innlånte.

Fotogruppa har i løpet av året blitt tredoblet personmessig, i det den har gått fra en til tre. Åge Bakkestuen og Lars Graedler er de nye i gruppa.

Fra 2006 er bildene vi har lånt inn blitt skannet og lagret på Historielagets pc i Prestegarden. Vi har et system med nummerering, men det har ikke vært mulig å søke etter bestemte bilder/motiver. Etter 11 år er mange bilder lagret og en persons hukommelse strekker ikke til - det blir mye leting. Vi har derfor undersøkt hvordan andre historielag har ordnet seg. Det er mye forskjellig rundt omkring, men blant de som driver med registrering av bilder er det flere som bruker dataprogrammet Primus, blant annet Ringebu Historielag.

Fotogruppa har besøkt de og sett hvordan de arbeider med kopiering/registrering av bilder. Bruken av Primus må skje i samarbeid med et museum. Vi tok kontakt med Maihaugen og Gudbrandsdalsmusea, og Historielaget hadde møte med begge utpå høsten. Begge var interessert i samarbeid, men tilbudene var ulike. Etter fotogruppas ønske har styret gått inn for samarbeid med Gudbrandsdalsmusea, som også Ringebu Historielag samarbeider med. Gausdal Historielag vil fortsatt være eier av og ha full råderett over arkivet.

Historielaget startet med innsamling og kopiering av bilder i 1981, så det blir et tidkrevende arbeid å få alle bilder fra disse årene registrert i Primus. Bilder fra 1981 til 2005 må også skannes. Det har vi begynt med, men registrering er ikke startet enda. Når vi registrerer bildene i Primus kan vi velge om de skal publiseres på digitalmuseum.no.

Ved siden av registrering av arkivet i Primus skal innlån av bilder fortsette som før, så de som har bilder som Historielaget kan få låne og kopiere bes ta kontakt.

Avtalen med Gausdøl`n om å publisere ett bilde fra Historielagets arkiv i hver utgave av avisa er avsluttet i og med at Gausdøl`n ikke lenger kommer i papirutgave.

Årsrapport arkiv

Kjell Håkon Reistad er arkivansvarlig og har registrert 13 arkiv i 2017.

Bibliotek

Ivar B Blekastad er ansvarlig for å registrere bøker som blir innlevert og plassere disse i biblioteket i prestegarden. Også i år er en god del bøker innlevert.

Bøkene er til utlån. Det må påseses at utlån blir registret i utlånsboka.

Skolemuseet i Prestegarden

Utvalget har vært Torgunn Holm Maurset, Ragnhild Bjørge og Marie Ellingsberg. Registrere alt som kjem inn. Har ikkje fått noen svar frå skulane som fikk invitasjon til til å komme.

Ulsrudrapport 2017

Sommeren 2017 fikk eldhuset et solid løft. Redningsmenn var teamet som hver sommer gjennom 15 år – pluss/minus - i tykt og tynt, har vedlikeholdt og

Muring av pipe. Kjell Håkon Reistad, Ole Voldbakken og Nils Petter Staum

reparert bygningsmassa i Ulsrud. De fikk hente stein i Anton Sønsthages leide steinbrudd. Gammel pipe over tak ble plukka ned. Nils Petter Staum var primus motor for ny pipe samt restaurert peis. Det skulle teamarbeid til for å få pipehelle og taktorv på plass. Løsning på torvhenting ble bakken utafor eldhuset. Brask etter arbeidet skulle kjøres bort, tennung og buskas rundt eldhuset skulle fjernes.

Vårens Ulsrudutvalgsmøte var og har vært plattform for evaluering og handlingsplan. Ved vårvask og åpning/lukking av anlegget avdekkes gjerne prioriteringer for kommende sesong.

Ole Voldbakken har, som tidligere år, besørget grasklipping. Låvebrua som med tida bula ut, kunne ved traktorhjelp dyttes noe på plass. Det ble nye benker i form av stokker saga i to av Jan Martin Sveen, høvla og impregnert av Ole og Kjell Håkon. Svein Fyksen vaska ned stallen. Det betyr utvida område for besøkende. Årets prøveprosjekt ble såing av finne-rug utafor eldhuset.

Med sesongslutt kom tid for maling av hovedhus. Nye vannbrett samt vinduskarm på sørsida måtte til. I løpet av fuktige høstucker klarte to karer fra Karlsen Fargehandel å kitte, grunne og male vinduer, dør og vegger utvendig. Det gjorde en forskjell. Jevnlig rakking av saumøkk på tunet skulle til utover høsten. I august ble det velfortjent grilling med tilbehør for dugnadsfolka på Ulsrudtunet (Terje 75 år) og

seinere på høsten kaffeslabberas på Ulsrudkjøkkenet.

Ulsrudsøndagene besto i år som i fjor av Husflidslagets folk med ulike produkter for demonstrasjon og salg. I tillegg var vi et team på fem - seks personer fra Historielaget som skifta på kaffesalg med biteti samt omvisning i tun og hus. Spesielt i år var malerutstilling av Kristian Voldens kunstsamling, utlånt av private eiere.

Høydepunkter var konsert med Nina og Ola Fjeldet ved sesongstart, samt gudstjeneste med Kristin Vindsetmo og Hans Hjelmstad på Olsokdagen. Høyalter og talerstol samt skipsklokke ble skaffa til veie for anledningen. Kristian Volden-maleri ble symbolsk altertavle.

Gruppebesøk var Follebu dagsenter, Furnes/Veldre Historielag, personalet ved Gausdal Videregående skole samt Aktiv-100 gågruppe.

Oppsummerte dugnadstimene for gode hjelpere og innsatsvillige folk nærma også denne sesongen 400 timer.

Vi takker alle som har bidratt til at historielagsåret 2017 har vært særdeles aktivt.

Styret

